

**Valsts kapitāla daļu un valsts kapitālsabiedrību pārvaldības
koordinācijas institūcijas padomes sēdes**

protokols Nr. 2

Klātienē

Rīgā, Brīvības bulv. 36, Bibliotēka

2026. gada 21.augustā

Sēdi vada:

Pēteris Vilks – Valsts kancelejas direktora vietnieks valsts attīstības un starpnozaru pārvaldības jautājumos, Pārresoru koordinācijas departamenta vadītājs

Ar balsstiesībām piedalās:

Baiba Bāne – Finanšu ministrijas valsts sekretāre

Uldis Biķis – Latvijas Darba devēju konfederācijas padomes loceklis

Jānis Lielpēteris – Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras valdes loceklis

Andra Feldmane – Latvijas Pašvaldību savienības padomniece uzņēmējdarbības jautājumos

Boriss Kņigins – Veselības ministrijas valsts sekretāra vietnieks finanšu jautājumos

Gita Oškāja – Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētāja vietniece

Agnese Krūmiņa – Tieslietu ministrijas Stratēģijas departamenta direktore

Marina Podvinska – Ekonomikas ministrijas Valsts kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības nodaļas vadītāja

Arnis Irmejs – Zemkopības ministrijas Budžeta un finanšu departamenta Valsts īpašuma nodaļas vadītājs

Baiba Zakevica – Kultūras ministrijas Valsts sekretāra vietniece attīstības un finanšu jautājumos

Andulis Židkovs – Satiksmes ministrijas valsts sekretārs

Piedalās:

Dzintra Gasūne – Valsts kancelejas Pārresoru koordinācijas departamenta Kapitālsabiedrību pārvaldības nodaļas vadītāja

Inguna Strautmane – Satiksmes ministrijas valsts sekretāra vietniece

Zane Čača – Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūta vadības asistente Latvijā

Agija Leitāne-Šķēle – Finanšu ministrijas Juridiskā departamenta direktore

Inga Šimulīte – Klimata un enerģētikas ministrijas Juridiskā departamenta direktora vietniece

Anete Neilande – Latvijas Darba devēju konfederācijas juriste, darba tiesību eksperte

Protokolē:

Laura Līne – Valsts kancelejas Pārresoru koordinācijas departamenta Kapitālsabiedrību pārvaldības nodaļas juriskonsulte

Sēdi sāk plkst. 10.⁰⁰

1.Vadlīniju projekts publiskas personas kapitālsabiedrību, publiski privāto kapitālsabiedrību un publiskas personas kapitālsabiedrību atkarīgo kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu atlīdzības noteikšanai

Ziņo: P.Vilks

Izsakās: *B. Kņigins, G. Oškāja, P.Vilks, Dz. Gasūne, A.Feldmane, B.Bāne, I. Strautmane*

B.Kņigins pateicas, ka Veselības ministrijas paustais viedoklis vadlīniju saskaņošanas laikā ir ņemts vērā.

G. Oškāja uzsvēra nepieciešamību stiprināt valsts kapitālsabiedrību sociālo dialogu un sadarbību ar arodbiedrībām, tostarp to atspoguļojot vadlīnijās. Norādīja, ka kapitālsabiedrībai noteikto mērķu sasniegšana var skart arī darbinieku intereses un tiesības, tostarp darba samaksas, nodarbinātības nosacījumu un reorganizācijas jautājumos. Veidojot atlīdzības politiku, būtu svarīgi nodrošināt konsultācijas ar arodbiedrībām. Vienlaikus uzsvēra, ka kapitālsabiedrības budžeta, stratēģijas un noteikto mērķu izpildi īsteno ne tikai valde, bet viss kolektīvs. Līdz ar to atlīdzības sistēmai ir jābūt taisnīgai. Nevarētu būt situācija, ka valdes atlīdzība tiek palielināta, prēmijas tiek maksātas, atsaucoties uz tirgus konkurētspēju, bet darbinieku algas netiek palielinātas, atsaucoties uz ierobežotām finanšu iespējām. Prēmijas valdei, padomei nevar tikt maksātas uz darbinieku rēķina.

P.Vilks norādīja, ka minētie jautājumi skatāmi kapitālsabiedrības atlīdzības politikas kontekstā, kurā nosakāmi vienoti atlīdzības principi gan attiecībā uz darbiniekiem, gan valdes un padomes locekļiem. Vienlaikus skaidroja, ka izskatāmās vadlīnijas regulē tikai daļu no kopējās atlīdzības sistēmas, nosakot ietvaru valdes un padomes locekļu atlīdzībai.

Dz. Gasūne papildināja, atbilstoši vadlīniju 8.4. apakšpunktam valdes un padomes locekļu atlīdzībai jābūt samērīgai ar citu kapitālsabiedrības vadošo darbinieku atlīdzību un to pienesumu kapitālsabiedrībai, tādējādi valdes un padomes locekļu atlīdzību nevar skatīt atrauti no kopējās atlīdzības sistēmas un atlīdzības struktūras konkrētajā kapitālsabiedrībā.

G.Oškāja pauda nostāju, ka 8.4.apakšpunkts būtu precizējams, jo tajā atlīdzības samērīgums tiek vērtēts attiecībā pret kapitālsabiedrības vadošo darbinieku atlīdzību, neņemot vērā pārējo darbinieku darba samaksas līmeni. Ierosināja noteikt, ka atlīdzība ir samērīga ar kopējo un citu darbinieku darba samaksas līmeni (pret visu organizāciju).

P. Vilks skaidroja, ka minētie atlīdzības aspekti ir saistīti ar kapitālsabiedrības atlīdzības politikas īstenošanu un tajā noteiktajiem principiem un, noslēdzot šo diskusiju, norādīja, ka sanāsmē piedalās kapitāla daļu turētāju pārstāvji, un aicināja, izstrādājot kapitālsabiedrību atlīdzības politiku, nodrošināt sociālo dialogu, tostarp konsultācijas ar arodbiedrībām.

A.Feldmane lūdza skaidrot vadlīniju 9.6. apakšpunktā minētos atlīdzības politikas elementus, tostarp, kādi mantiskie labumi, apdrošināšana un kompensācijas var tikt paredzēti valdes un padomes locekļiem un kādi nosacījumi piemērojami to noteikšanai.

Dz. Gasūne skaidroja, ka vadlīnijās minētie mantiskie labumi var ietvert, piemēram, ar transporta izmantošanu saistītus labumus, vienlaikus uzsverot, ka atlīdzības politika nevar paredzēt tādus labumus, kas pārsniedz normatīvajos aktos noteikto.

B.Bāne akcentē, ka, ja normatīvais akts šos mantiskos labumus paredz, vadlīnijas nevar sašaurināt vai paplašināt mantiskos labumus, tikai paskaidrot.

I.Strautmane jautā par atlīdzības politikā nosakāmo katra kritērija procentuālo īpatsvaru prēmijas apmēra noteikšanā (piemēram, 27.1.apakšpunkta kritērija īpatsvars - 30%, 27.2.apakšpunkta – 35%, 27.3.apakšpunkta – 35%), vai tas var būt atšķirīgs?

Dz. Gasūne skaidro, ka kritēriji ir noteikti normatīvajā aktā, bet kritērija procentuāli nosakāmais īpatsvars, kas ietverts vadlīnijās ir piemērs.

Padome nolemj:

Saskaņot “Vadlīnijas publiskas personas kapitālsabiedrību, publiski privāto kapitālsabiedrību un publiskas personas kapitālsabiedrību atkarīgo kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu atlīdzības noteikšanai”.

2. Par valsts kapitālsabiedrību pārvaldības modeļa pārskatīšanu

Ziņo: P.Vilks

Izsakās: *A.Židkovs, B.Kņigins, Dz.Gasūne, B.Bāne, P.Vilks, A.Feldmane, U.Biķis, Z.Čača, M.Podvinska, I.Strautmane*

P. Vilks informē par valsts kapitālsabiedrību pārvaldības modeļa koncepta izstrādi, kas izriet no Valdības deklarācijas 43. punktā Valsts kancelejai dotā uzdevuma izstrādāt valsts kapitālsabiedrību pārvaldības modeļa konceptu, paredzot Latvijas Attīstības fonda izveidi, un vienlaikus ir saistīta ar Saeimas doto uzdevumu līdz 2028. gada 31. martam izvērtēt centralizēta valsts kapitāla daļu turētāja modeli.

Pārvaldības modeļa pārskatīšanā būtiski nostiprināt aktīva īpašnieka principu un skaidri nodalīt valsts kā īpašnieka, politikas veidotāja un kapitālsabiedrības vadības atbildību. Vienlaikus koncepta izstrādē nepieciešama izšķiršanās par Latvijas Attīstības fonda pamatfunkciju – vai tas veidojams kā tautsaimniecības attīstības finansēšanas instruments vai kā centralizēts valsts kapitālsabiedrību aktīvu pārvaldītājs. Tāpat jāizvērtē dividenžu plūsmas un investīciju finansēšanas modelis, ņemot vērā valsts kapitālsabiedrību dividenžu apjomu aptuveni 300 milj. euro gadā, kas tiek iemaksāts valsts budžetā.

Piedāvātais centralizētās pārvaldības modelis ir būtiska valsts kapitālsabiedrību pārvaldības sistēmas maiņa, kas skar arī nozaru ministriju līdzšinējo iesaisti kapitālsabiedrību pārvaldībā. Aicina padomes locekļus tuvāko trīs nedēļu laikā, iesniegt Valsts kancelejai apsvērumus un priekšlikumus par piedāvāto modeli, lai tos varētu ņemt vērā, septembra vidū gatavojot valsts kapitālsabiedrību pārvaldības modeļa konceptu izskatīšanai Ministru kabinetā.

B.Bāne norāda, ka atbilstoši aktuālākajām makroekonomiskajām prognozēm 2027.–2030.gadam vispārējās valdības budžeta fiskālā telpa ir negatīva, līdz ar to, veidojot jaunu kapitālsabiedrību pārvaldības modeli, nav pieļaujama kapitālsabiedrību plānoto dividenžu maksājumu samazināšana valsts budžetā.

Padome nolemj:

Pieņemt zināšanai Valsts kancelejas prezentācijā “Par valsts kapitālsabiedrību pārvaldības modeli un Latvijas Attīstības fondu” sniegto informāciju un Valsts kapitāla daļu un valsts kapitālsabiedrību pārvaldības koordinācijas institūcijas padomes locekļiem līdz 2026. gada 10. septembrim iesniegt Valsts kancelejai priekšlikumus par piedāvāto valsts kapitālsabiedrību centralizētās pārvaldības modeli.

Sēdi slēdz plkst. 11.⁰⁰

Pielikumā:

1. Projekts “Vadlīnijas publiskas personas kapitālsabiedrību, publiski privāto kapitālsabiedrību un publiskas personas kapitālsabiedrību atkarīgo kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu atlīdzības noteikšanai” uz 17 lapām,
2. Prezentācija “Par valsts kapitālsabiedrību pārvaldības modeli un Latvijas Attīstības fondu” uz 12 lapām.

Sēdes vadītājs

(paraksts)*

P. Vilks

Protokolētāja

(paraksts)*

L.Līne